

H. Familie, zondag onder het octaaf van Kerstmis, Xaveriuskerk, Sir. 3, 2-6; 12-14, Lc. 2, 41-52 • Ward Biemans SJ

Broeders en zusters, het feest van de heilige Familie is niet alleen een feest ter ere van Jozef, Maria en Jezus, maar ook een feest waarin het gezin, onze familie, centraal staat.

De lezingen sluiten hier heel goed bij aan. De eerste lezing is afkomstig uit het boek van Jezus Sirach, een schrijver die vermoedelijk in de tweede eeuw voor Christus actief was in Jeruzalem. Hij leerde daar algemeen menselijke wijsheid, die ook nu nog van pas komt. Waar hij het in de passage van vandaag over heeft, is over eerbied voor de ouders, die voortkomt uit een gezonde vrees voor de Heer.

Dit lijkt nogal in contrast te staan met hedendaagse opvattingen over het gezin. Een gezonde vrees voor de Heer wil niet zeggen: bang zijn voor God, maar het vraagt om een erkenning van wie Hij werkelijk is: de almachtige God, schepper van hemel en aarde. Dit is een besef dat vandaag de dag niet meer als vanzelfsprekend met de opvoeding wordt meegegeven. Ook op school wordt dit vaak niet meer bijgebracht en het moet gezegd: in de Kerk is goede, doorlopende catechese ook een zeldzaamheid. In de opvoeding ligt een grote nadruk op de autonomie van kinderen. En natuurlijk is het prachtig wanneer kinderen zich op allerlei manieren kunnen ontplooiën, met hobbies, spelletjes, sporten, met de sociale media en wat al niet meer, maar er wordt soms bij vergeten wat werkelijk in het belang is van de kinderen op de lange termijn. Vaak wordt de nadruk sterk gelegd op prestaties, op hoe je overkomt bij anderen en minder op de mogelijkheid dat kinderen ook kunnen verliezen. Het kan ook tegen zitten. En als dat dan gebeurt, is het maar de vraag wat de kinderen dan hebben om op terug te vallen. Behalve vertrouwen in jezelf kan het dan ook heel goed zijn om te groeien in vertrouwen op God. De ouders, en niet te vergeten de grootouders, kunnen kinderen hierbij helpen om dit op te bouwen. Daarom leert Jezus Sirach dat eerbied voor de ouders nodig is, omdat ouders beter de grote lijnen van het leven kunnen overzien dan de kinderen zelf, simpelweg omdat ze meer levenservaring hebben.

We hoorden in het Evangelie dat Jezus op twaalfjarige leeftijd alleen naar de tempel gaat, om daar in gesprek te gaan met de leraren. Zijn ouders konden

niet vermoeden dat Hij dit zou doen en moesten met vrees in het hart naar Hem op zoek.

Zo'n ervaring, dat je niet goed weet wat je kind zal gaan doen, welke weg het zal gaan, en welke betekenis het later zal hebben voor anderen, geldt voor alle ouders en opvoeders. Dat maakt opvoeden ook tot zo iets bijzonders, je bent verantwoordelijk, maar zonder dat je weet hoe dit later zal uitpakken. Het is vormen aan de ene kant, maar aan de andere kant ook loslaten. Ik noemde al hoe belangrijk het is dat kinderen leren op God te vertrouwen in hun leven.

De sacramenten van doopsel, communie en vormsel zijn middelen die hiertoe bijdragen. Daarbij is het vooral van belang, dat kinderen leren bidden, dat ze leren dat God van hen houdt en dat ze aan Hem hun vragen en verlangens kunnen voorleggen. Soms kan dat jaren duren eer er zo'n besef is. Bij veel jong-volwassenen gaat deze zoektocht naar wie God is in hun leven, nog jaren door. Zoals in het Evangelie het geval is, is op deze weg naar volwassenheid de rol van anderen, van leraren, van geloofsopvoeders en zeker ook van vrienden en vriendinnen belangrijk. Zij kunnen voortbouwen op de basis die door de ouders is gelegd. De moeilijkheid voor kinderen en jong-volwassenen van deze tijd is dat zij als gelovige christenen vaak ver in de minderheid zijn. Ze worden nogal eens bekritiseerd, op school, op de werkvloer, op feestjes. Dan zijn de aanwijzingen van de apostel Paulus die we hoorden in de tweede lezing nog altijd zeer nuttig in onze tijd. Vanuit ons geloof leren we om elkaar te verdragen en te vergeven. We leren, hoe waardevol eigenschappen als tederheid, deemoed en geduld zijn in de omgang met elkaar. En we ontdekken steeds weer dat de liefde de band van de volmaaktheid is in onze relaties.

Beste mensen, het is goed, dat wij in deze viering bidden voor alle opvoeders, dat zij kunnen leven vanuit de hoop op een goede toekomst voor hun kinderen. Amen.

Voorbeden

Pr.: Broeders en zusters, wij worden Gods kinderen genoemd en we zijn het ook; daarom mogen wij ons vol vertrouwen richten tot onze hemelse Vader.

L.: voor de Kerk: dat zij zichzelf als familie van God mag zien, waarin de liefde van God voor de mensen aan het licht komt, waarin mensen mogen groeien naar een steeds beter verstaan van de blijde Boodschap van Jezus Christus. Laat ons bidden:

A.: Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L.: dat de kinderen overal ter wereld mogen opgroeien in veiligheid en vrede en met de jaren mogen groeien in hun vertrouwen op God. Laat ons bidden:

A.: Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L.: dat de christelijke gezinnen als ware huiskerken plaatsen mogen zijn waar de liefde heerst en God wordt aanbeden en gediend. Laat ons bidden:

A.: Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L.: dat degenen die de geborgenheid van de familie moeten missen, onze naastenliefde mogen ondervinden. Laat ons bidden:

A.: Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

L.: dat de Heer de gebeden voor onze gemeenschap mag verhoren, in deze viering in het bijzonder voor ...

... en bidden we een moment in stilte voor onze persoonlijke intenties ...

Laat ons bidden:

A.: Heer onze God, wij bidden U verhoor ons.

Pr.: Heer onze God, U hebt in uw wijsheid aan ons het gezin gegeven als plaats om te groeien tot de mens naar uw bedoeling. Wil ons blijven leiden op uw wegen, om eens definitief bij U thuis te mogen komen. Door Christus onze Heer.